

Chce to trochu gramotnosti

Ladislav Hejdánek

◆ glosa, česky, vznik neuveden,

◆ gloss, Czech, origin n.a.,

Chce to trochu gramotnosti

Minulý týden se sešli čeští filosofové, aby ustavili opět Jednotu filosofickou a navázali tak na její dlouholeté trvání, přerušené na posledních dvacet let sluhou normalizátorů. V závěru úvodního projevu zazněla výzva, aby se symbolem vůle filosofů, napříště se už nenechat normalizovat dokonce ani jazykově, stal důsledný návrat k jedině správnému a smysluplnému psaní „filosofie“ a rozhodný odvrát od pseudopokrokového tvaru „filoZofie“. O tom, jak bude vypadat český pravopis, nemohou napříště rozhodovat ani pologramotní jazykoví normalizátoři, ani redaktoři, řídící se instrukcemi a nemající dost citu pro jazyk. Jazyk není jen prostředkem dorozumívání, ale podobně jako delfský vládce, Apollón, „nic neříká, ani nic neskrývá, ale dává pokyny“, jak čteme v jednom zlomku z Hérakleita. V tomto dávání znamení či pokynů musíme jazyku napomáhat a ne mu v tom zabraňovat. Stará tradice, připisovaná Pythagorovi a skvěle interpretovaná Platónem, vykládá jméno FILOSOFIA jako lásku k moudrosti, nikoliv moudrost samu. Moudrost se řecky jmenuje SOFIA, a proto nemůžeme ani v češtině S měnit na Z, a to právě tak málo, jako smíme ve slově „demokracie“ K měnit na G jen proto, že náš jazyk byl různými negramotnými politiky zaneřáděn hrubě nesprávnou výslovností toho slova. Z pléna ustavující schůze pak vzešel návrh, aby filosofové trvali na psaní a tištění jména své disciplíny a slov odvozených zásadně se S a aby odmítli spolupráci s redaktory a redakcemi, které to nebudou ochotny respektovat. Proto i já trvám, aby tato zpráva zachovávala důsledně psané S ve slovu filoSofie a filoSofové.